

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร

สอบถามข้อมูลการปลูกพืช

ในฤดูแล้วได้ที่

สำนักงานเกษตรอำเภอ

ทุกแห่ง

ถั่วเหลืองเป็นพืชอายุสั้น
ปัจจุบันจึงเป็นพืชที่นิยม
นำมาปลูกหลั้วนา หรือปลูก
ทดแทนนาปรัง เนื่องจาก
เป็นพืชที่ใช้น้ำน้อยและยัง
สามารถช่วยตัดวงจร
การระบาดของแมลงศัตรูใน
ระบบการปลูกข้าว และ
ช่วยปรับปรุงโครงสร้างของ
ดิน เกิดความสมดุลของ
ธาตุอาหาร ทำให้ดินมี
ความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น

Download แผ่นพับ และ
E-Book
ด้านการเกษตรและสหกรณ์

จัดทำ

กลุ่มสารสนเทศการเกษตร

สำนักงานเกษตรและ
สหกรณ์จังหวัด

การปลูก

ถั่วเหลืองในฤดูแล้ว

โดย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร

<https://www.opsmoac.go.th/kamphaengphet-home>

การปลูกถั่วเหลืองในฤดูแล้ว

ถั่วเหลืองเป็นพืชที่มีความสำคัญ

ทางด้านเศรษฐกิจ เพราะมีความต้องการใช้ในประเทศสูง นำมาใช้ประโยชน์ได้กว้างขวาง ทั้งการบริโภค และการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ หลายรูปแบบ เช่น น้ำมันถั่วเหลือง เต้าหู้ เต้าเจี้ยว เป็นต้น แต่ปัจจุบันถั่วเหลืองกลับมีพื้นที่ปลูกลดลง เนื่องจากเกษตรกรนิยมปลูกพืชแซมขั้นต้นอื่นที่ดูแลรักษาง่ายและได้กำไรสูงกว่า และจากวิกฤตการณ์ภัยแล้งที่เกิดขึ้น ถั่วเหลืองเป็นพืชอายุสั้น ปัจจุบันจึงเป็นพืชที่นิยมนำมาปลูกหลังนา หรือปลูกทดแทนนาปรังเนื่องจากเป็นพืชที่ใช้น้ำน้อยและยังสามารถช่วยตัดวงจรการระบาดของแมลงศัตรูในระบบการปลูกข้าว และช่วยปรับปรุงโครงสร้างของดิน เกิดความสมดุลของธาตุอาหาร ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น

ปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกถั่วเหลืองในฤดูแล้ว

เมื่อเลือกพันธุ์ถั่วเหลืองที่เหมาะสมกับพื้นที่ที่จะปลูกแล้ว แนวทางปฏิบัติการปลูกและการดูแลรักษาถั่วเหลืองในฤดูแล้ว เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพควรต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ดังนี้

- **สภาพภูมิอากาศ** อุณหภูมิที่เหมาะสมในการปลูกถั่วเหลืองอยู่ระหว่าง 25 - 30 องศาเซลเซียส ถ้าอุณหภูมิสูงหรือต่ำกว่าอุณหภูมิที่เหมาะสมจะมีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของถั่วเหลือง โดยหลังจากที่มีการเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว การปลูกถั่วเหลืองในฤดูแล้วจะเริ่มปลูกตั้งแต่กลางเดือนพฤศจิกายนจนถึงสิ้นเดือนธันวาคม ถ้าสามารถปลูกเสร็จสิ้นภายในเดือนธันวาคมจะได้ผลดีมาก แต่ถ้าปลูกไม่ทันก็ไม่ควรเกินกลางเดือนมกราคม เนื่องจากต้องหลีกเลี่ยงช่วงอากาศหนาวเย็นขณะถั่วเหลืองเริ่มออก และจะเก็บเกี่ยวได้ก่อนช่วงฝนตก เพราะถ้าถั่วเหลืองถูกฝนในช่วงเก็บเกี่ยวจะทำให้ผลผลิตเสียหาย

- **สภาพพื้นที่ปลูก** สภาพดินที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของถั่วเหลืองควรเป็นดินร่วน ดินร่วนเหนียว ดินเหนียว หรือดินร่วนเหนียวปนทราย ดินมีค่าความเป็นกรดต่ำกว่าระหว่าง 5.5 - 6.5 โดยถั่วเหลืองไม่ชอบดินเป็นกรดจัด ซึ่งส่งผลทำให้การตรึงไนโตรเจนของเชื้อไรโซเบียมมีประสิทธิภาพลดลง

วิธีการปลูก

การปลูกถั่วเหลืองในสภาพนามีวิธีการปลูก ดังนี้

1. **การปลูกโดยเตรียมดินแบบไถพรวน** มีวิธีการปลูก 2 แบบ คือ แบบหว่าน หรือ แบบโรยเป็นแถว ระยะระหว่างแถว 50 เซนติเมตร จำนวน 20 - 25 ต้นต่อแถวยาว 1 เมตร (64,000 - 80,000 ต้นต่อไร่)

2. **การปลูกโดยเตรียมดินแบบไม่ไถพรวน** ปลูกโดยใช้ไม้แหลม หรือเครื่องปลูก ทำหลุมกว้าง 2 - 3 เซนติเมตร ลึก 3 - 4 เซนติเมตร หยอดเมล็ดพันธุ์ 4 - 5 เมล็ดต่อหลุม

การให้น้ำถั่วเหลือง

การปลูกถั่วเหลืองในพื้นที่นา ควรให้น้ำแบบท่วมแปลงแล้วปล่อยให้ซึมลงชั้นดินให้หมดภายในครึ่งวัน หรือระบายน้ำส่วนเกินออกอย่าให้ท่วมข้ามวัน การให้น้ำแต่ละครั้งควรเว้นระยะเวลาห่างกัน 10 - 15 วันต่อครั้ง แต่ถ้าปลูกถั่วเหลืองแล้วคลุมด้วยฟาง อาจให้น้ำระยะเวลาห่างกัน 15 - 20 วันต่อครั้ง

ข้อควรระวัง ในช่วงการเจริญเติบโตของฝักและเมล็ด (ประมาณ 60 วันหลังปลูก) จะต้องไม่ให้ถั่วเหลืองขาดน้ำ

การปฏิบัติก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว

1. ระยะเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม

- เก็บเกี่ยวตามอายุของพันธุ์ที่ปลูก หรือ 95 เปอร์เซ็นต์ของฝักถั่วเหลือง เปลี่ยนเป็น สีน้ำตาล

- เมื่อเมล็ดถั่วเหลือง มีความชื้น 15 - 17 เปอร์เซ็นต์

2. วิธีการเก็บเกี่ยว

- ใช้เคียวเกี่ยวโคนต้น หรือใช้เครื่องเกี่ยวแบบวาวราย

- ใช้เชือกมัดเป็นพ่อน นำไปกองบนแคร่ไม้ที่สะอาดยกพื้นสูง 50 เซนติเมตร

3. การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

- นวดด้วยเครื่องที่พัฒนามาจากเครื่องนวดข้าว ที่มีความเร็วรอบ 350 - 500 รอบต่อนาที ขณะที่เมล็ดถั่วเหลืองมีความชื้น 15 - 17 เปอร์เซ็นต์

- นำเมล็ดที่นวดแล้วไปตากแดด 1 - 3 แดด เพื่อลดความชื้นในเมล็ดให้เหลือประมาณ 12 เปอร์เซ็นต์

- บรรจุเมล็ดถั่วเหลืองในกระสอบป่านที่ไม่ชำรุด สะอาด และเย็บปิดปากกระสอบให้เรียบร้อย

- วางกระสอบที่บรรจุเมล็ดถั่วเหลืองในที่ร่มบนพื้นที่มีไม้รื้อ

ข้อมูล : กรมส่งเสริมการเกษตร

